

Vergaderjaar 2025–2026

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

Nr. 891

BRIEF VAN DE MINISTER VAN WERK EN PARTICIPATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 april 2026

Het kabinet zet erop in dat mensen zo veel mogelijk naar vermogen werken. Dat geldt ook voor mensen met een arbeidsongeschiktheids-uitkering. UWV heeft een wettelijk taak om mensen met een Werkher- vating Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten uitkering (WGA-uitkering) en mensen met een Wajonguitkering die arbeidsvermogen hebben, te helpen met het vinden van werk. UWV heeft die wettelijke taak niet als het gaat om mensen met een uitkering op grond van de Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) of mensen met een Wajonguitkering die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben (Wajong-DGA). UWV kon daarom voor deze mensen geen instrumenten gericht op re-integratie naar de arbeidsmarkt inzetten.

In de knelpuntenbrief van juni 2021¹ signaleerde UWV een groeiende behoefte aan re-integratieondersteuning onder mensen met een IVA- of Wajong-DGA-uitkering. Dit signaal is aanleiding geweest om gebruik te maken van het experimenteerartikel in de wet structuur uitvoeringsorgani- satie werk en inkomen, op basis waarvan het Tijdelijk besluit experiment bredere inzet re-integratie instrumenten² is opgesteld om een experiment mogelijk te maken. Dit besluit biedt UWV de mogelijkheid om, bij wijze van experiment, vanaf april 2023 aan deze groepen op verzoek re-integratieondersteuning te bieden. UWV mag tot en met 31 december 2026 over de inzet van re-integratiemiddelen beschikken. De dienstver- lening eindigt uiterlijk op 22 april 2028 als het experiment eindigt. Doel van het experiment is te onderzoeken of door de re-integratieonder- steuning de arbeidsparticipatie van mensen met een IVA- of Wajong-DGA-

¹ Knelpuntenbrief Wet- en Regelgeving van het UWV van juni 2021, p. 4–5 (bijlage bij Kamer- stukken II 2020/21, 26 448, nr. 652).

² Besluit van 13 april 2023, houdende tijdelijke regels voor een experiment met de inzet van re-integratie-instrumenten voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikte personen (Tijdelijk besluit experiment bredere inzet re-integratie-instrumenten); Stb. 2023, nr. 131.

uitkering, die zijn aangemerkt als volledig en duurzaam arbeidsongeschikt, kan worden bevorderd.

Onderdeel van Tijdelijke besluit experiment brede inzet re-integratie instrumenten is dat uw kamer een tussenrapportage ontvangt over de doeltreffendheid en de effecten van het experiment in de praktijk tot dan toe en een standpunt inzake de voortzetting van dit besluit anders dan als experiment. Deze tussenrapportage is nu afgerond en wordt hierbij aangeboden aan uw Kamer (zie bijlage 1).

Om te bepalen of het experiment geslaagd is, is van belang in hoeverre deelnemers werk vinden, verrichten en behouden. Er is sprake van doeltreffend gebruik van de inzet van re-integratie instrumenten als de (kans) op arbeidsparticipatie verhoogd wordt. Dit wordt onder andere gemeten met behulp van de participatieladder. Om de doelmatigheid van het experiment te bepalen wordt gekeken naar de overige maatschappelijke en individuele baten voor deelnemers, ervaringen van de deelnemers en professionals met de ingezette dienstverlening en de kosten van de inzet van re-integratie instrumenten.

Tussenrapportage

Het onderzoek laat zien dat 35 procent van de 4.000 deelnemers door de re-integratieondersteuning de stap naar werk maakt. Daarnaast zien we dat anderen dankzij deze ondersteuning stappen zetten op de participatieladder, ook als betaald werk nog buiten bereik blijft. De werkhervatting van 35 procent ligt in lijn met het gemiddelde bij andere groepen zoals mensen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn. Hierbij past een kanttekening. Deze doelgroep is vanwege de ernst en duurzaamheid van hun beperking onvergelijkbaar met andere groepen aan wie re-integratiedienstverlening wordt aangeboden. Bovendien geldt voor deze groep geen re-integratieplicht, zij melden zich dus op eigen initiatief bij UWV. We zien dat ongeveer de helft het werk na verloop van tijd weer verliest. Het voortzetten van dit experiment moet uitwijzen of zij later opnieuw aan de slag gaan of dat het baanverlies in deze gevallen blijvend is.

Reactie tussenrapportage

De eerste resultaten zijn voorzichtig positief. Het is goed om te zien dat we mensen kunnen helpen bij het vinden van arbeid, ook als eerder is beoordeeld dat ze vanwege hun beperking dusdanig beperkte mogelijkheden hebben dat zij geen re-integratieverplichting kennen. Het is voor deze mensen belangrijk dat ze weer gedeeltelijk aan het werk kunnen gaan. Werk geeft ze zingeving, eigen inkomen, nieuwe sociale contacten en leidt vaak tot lagere zorgkosten. Bovendien kunnen ze daarmee een bijdrage leveren aan de samenleving en worden ze minder afhankelijk van een uitkering. Zij zien dat zelf ook: ze hebben immers zelf om dienstverlening verzocht. Het is positief dat, wanneer werk niet mogelijk is, er ook mensen zijn die stappen zetten op de participatieladder, wat de maatschappelijke deelname vergroot. Er is daarmee sprake van doeltreffend gebruik door de verhoogde kans op arbeidsparticipatie en van doelmatigheid omdat mensen stappen zetten op de participatieladder. Het is teleurstellend dat veel mensen het werk ook weer verliezen. Ik blijf het verdere verloop van het experiment daarom met interesse volgen.

Toekomst van het experiment

De kosten voor voortzetting van deze dienstverlening zijn door UWV berekend op € 4 miljoen per jaar. Daarbij wordt uitgegaan dat zich maandelijks 120 mensen uit de doelgroep bij UWV melden met het

verzoek om dienstverlening bij het vinden van werk. Op dit moment zijn hiervoor geen structurele middelen beschikbaar. Dat betekent dat het UWV deze dienstverlening, op basis van het experiment, vanaf 1 januari 2027 niet meer aan nieuwe mensen kan aanbieden. De komende periode zullen we bezien hoe we verder gaan met de re-integratiedienstverlening van UWV, ook voor deze doelgroep, mede gezien het kabinetsvoornemen om de IVA voor nieuwe gevallen af te schaffen. Daarbij zullen ook de verdere resultaten van dit experiment worden betrokken.

De Minister van Werk en Participatie,
A.A. Aartsen